

+ załącznik do maila

Zduny, dnia 3 listopada 2022r.

SEJMIK WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
00-142 Warszawa, Plac Bankowy 3/5

Petycja

W sprawie naprawy programu ochrony powietrza.

Niniejszym wnosimy o podjęcie działań niezbędnych do naprawy UCHWAŁY NR 115/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO z dnia 8 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu,

poprzez usunięcie z niej przepisów wskazanych w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

UCHWAŁA NR 115/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO z dnia 8 września 2020 r. wprowadza czasowe ograniczenia eksploatacji urządzeń na odnawialne paliwa stałe spełniających wymogi ekoprojektu w tzw. dni smogowe oraz w związku z przekroczeniami poziomów docelowych BaP

Pierwszy kwestionowany przez nas zapis mazowieckiego POP to działania o kodach Maz1_EmiPM10_03, Maz2_EmiPM10_03 i Maz3_EmiPM10_03 : Zakaz korzystania z instalacji do spalania biomasy drzewnej (kominków, piecyków kominkowych, piecyków ozdobnych). Zakazy te są wskazane odpowiednio w Tabeli 1 strona 780 POP, Tabeli 2 strona 784 POP i Tabeli 3 strona 789 POP

Drugi kwestionowany przez nas zapis mazowieckiego Programu Ochrony Powietrza to działanie o kodzie "Maz1_EmiBAP_02: Zakaz korzystania z instalacji do spalania biomasy drzewnej gdy nie jest to jedyne źródło ciepła lub gdy do lokalu nie jest dostarczana energia elektryczna wskutek awarii" wskazany w Tabeli 5, strona 792 POP, która określa działania podejmowane w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu dopuszczalnego i/lub docelowego dla benzo(a)pirenu

Tabela 1 na stronie 922 POP określa Poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu

Punkt 5.3. na stronie 806 POP określa tryb ogłaszania wdrożenia działań krótkoterminowych dla benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w strefach województwa mazowieckiego.

Wnosimy o usunięcie tych zapisów z mazowieckiego Programu Ochrony Powietrza.

Wśród wszystkich źródeł emisji BaP POP wskazuje:

- tło regionalne ze źródeł krajowych
- tło regionalne ze źródeł zagranicznych
- tło regionalne ze źródeł innych
- transport drogowy
- przemysł oraz produkcja ciepła i energii elektrycznej
- sektor handlowy i mieszkaniowy

W ramach tego ostatniego źródła POP nie precyzuje już w jakim stopniu emisja BaP powstaje w wyniku spalania śmieci w urządzeniach do tego nie przeznaczonych, w jakim stopniu w wyniku spalania węgla w urządzeniach pozaklasowych, w jakim stopniu w wyniku spalania biomasy stałej w kominkach i wreszcie w jakim stopniu w wyniku spalania drewna w kominkach spełniających wymogi ekoprojektu.

W świetle przeprowadzonych badań emisji BaP z urządzeń ekoprojektowych i biorąc pod uwagę fakt, że od 1 stycznia roku 2023 nie będzie można na terenie województwa mazowieckiego używać innych urządzeń, ogólny zakaz używania wszelkich kominków jest fatalnym błędem.

Wspomniane badania to:

1. Badanie kominka w warunkach rzeczywistych wykonane w 2021 r. na zlecenie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kominki i Piece przez Przedsiębiorstwo Badań i Ekspertyz Środowiska „SEPO” (Raport z badań o numerze 527/10-20/1 i publikacja w Science Direct <https://authors.elsevier.com/c/1fIQc7tDQ9Kmmo>). Badanie to wykazało, że emisja BaP z kominka jest o 95,8% niższa niż przewiduje to wskaźnik EMEP i o 97,5% niższa od wskaźnika Krajowej Bazy KOBiZE.
2. Badanie kominka w warunkach rzeczywistych wykonane na zlecenie firmy Hajduk przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla (obecnie Instytut Technologii Paliw i Energii) w 2022 r. (Nr ewidencyjny IChPW 47/2022). Badanie to wykazało, że emisja BaP z kominka jest o 98,3% niższa niż przewiduje to wskaźnik EMEP i aż o 99 % niższa od wskaźnika Krajowej Bazy KOBiZE.

Podsumowanie badania IChPW wskazuje, że „Emisje WWA, w tym wybitnie szkodliwego benzo(a)pirenu są na poziomie nawet 1000-krotnie niższym, niż można znaleźć w źródłach literaturowych, więc jednoznacznie można stwierdzić, że mają nieistotny wpływ na środowisko, czy oddziaływanie na zdrowie człowieka. Zaawansowane konstrukcje miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń spełniających kryteria Ekoprojektu ograniczają wpływ jakości spalanego paliwa (w tym jego wilgotności) na emisję zanieczyszczeń i wpisują się w trend urządzeń OZE minimalizujących negatywne oddziaływanie na jakość powietrza. Ponadto rekomenduje się ich stosowanie szczególnie w miejscach narażonych na pojawianie się tzw. epizodów smogowych.”

Z drugiej strony ekspert alarmu smogowego prof. Piotr Kleczkowski, autorytet w dziedzinie smogu i autor książki "Smog w Polsce. Przyczyny, skutki, przeciwdziałanie" przyznał niedawno, że "Nawet przy 150 krotnym PRZEKROCZENIU normy benzo a pirenu ryzyko wystąpienia choroby nowotworowej jest bardzo niskie".

Można zatem powiedzieć, że związek używania kominków z emisją BaP praktycznie nie istnieje. Tymczasem w roku 2021 kwestionowany zakaz został wprowadzony od dnia 26.04.2021 r. do dnia 31.12.2021 r. A w tym roku od dnia 25.04.2022 r. do dnia 31.12.2022 r.

Drewno jest paliwem ekologicznym na każdym etapie jego przetwarzania i energetycznego wykorzystania. Produkcja drewna opałowego nie ma negatywnego wpływu na poziom zalesienia w Polsce a wręcz przeciwnie: stymuluje rozwój gospodarki przez zalesianie niezagospodarowanych gruntów i zapewnia miejsca pracy. Paliwa drzewne są w głównej mierze produktem ubocznym pozyskiwania i przetwarzania drewna pełnowartościowego wykorzystywanego w przemyśle meblarskim i w konstrukcjach drewnianych. Lokalne wykorzystywanie drewna przekłada się na minimalny ślad węglowy wynikający z transportu i przygotowania do wykorzystania jako stałego biopaliwa. Drewno z polskich lasów, jako uboczny produkt gospodarki leśnej, jest powszechnie dostępne i niedrogie.

W przypadku ogrzewania drewnem powstaje tyle samo dwutlenku węgla ile wchłonęło ono podczas swojego wzrostu, czego rezultatem jest zerowy bilans emisji CO₂. Jest to zgodne z polityką UE, której celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050r. Używanie drewna, w przeciwieństwie do gazu, który jest paliwem kopalnym, nie wiąże się z emisją gazów cieplarnianych i pozwala na spełnienie wymaganego przez UE udziału OZE w miksie energetycznym.

Badania kominków w warunkach rzeczywistych wykazały, że emisje pyłów mieszczą się w granicach wyznaczonych przez normy a emisja BaP pozostaje na poziomie nieistotnym i nie mającym wpływu na zdrowie. Ograniczenia eksploatacji kominków spełniających wymogi ekoprojektu z tych powodów nie mają uzasadnienia.

Zakazy i ograniczenia eksploatacji kominków należy zastąpić edukacją na temat prawidłowego spalania.

Niedopuszczalne są jakiekolwiek ograniczenia stosowania odnawialnego źródła energii jakim jest biomasa. Niedopuszczalne są również ograniczenia eksploatacji urządzeń spełniających wymogi ekoprojektu. W szczególności jeśli chodzi o ogrzewanie gospodarstw domowych i realizację prawa obywateli do bezpieczeństwa energetycznego.

Podstawowym błędem technicznym i merytorycznym kwestionowanych przepisów jest stosowanie pojęcia „paliwa stałe” przez co dochodzi do zestawienia i jednakowego potraktowania przez uchwały drewna i pelletu, które są odnawialnymi źródłami energii z węglem, który jest paliwem kopalnym.

Biomasa drzewna - to biopaliwo stałe, niekopalne - zalecane do powszechnego stosowania w Unii Europejskiej dyrektywą PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. Drewno kawałkowe, zrębki, pellet, brykiet to produkty biomasy drzewnej, które zgodnie z art.2 pkt.3 i 7a Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, dalej jako ustawa o OZE - są zaliczane do odnawialnych źródeł energii.

Postulujemy, żeby usunąć ograniczenia dla urządzeń na biomasę, które spełniają wymogi Ekoprojektu – są to wystarczające normy zapewniające brak istotnego wpływu na jakość powietrza, co potwierdziła grupa wybitnych naukowców europejskich w tej właśnie dyrektywie.

Używanie urządzeń spełniających wymagania Ekoprojektu na drewno nie ma istotnego wpływu na jakość powietrza. Jeśli ktoś twierdzi, że jest inaczej dla tej grupy urządzeń, to powinien przedstawić badanie naukowe, które by to potwierdzały. Takich badań nie ma, więc i zakazów być nie może. Zwłaszcza dotyczących używania drewna kawałkowego, które ma najmniejszy z paliw ślad węglowy i nie da się do niego dodać zanieczyszczeń.

Przede wszystkim należy wskazać, że bez wątpienia kwestionowane przepisy ograniczają prawo własności właścicieli kominków i miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń w tym właścicieli kominków spełniających wymogi ekoprojektu określonych Rozporządzeniem 2015/1185, poprzez wprowadzenie zakazów i ograniczeń eksploatacji. Co najistotniejsze ograniczenie to jest wprowadzone w drodze uchwały sejmiku województwa, czyli w drodze aktu prawa miejscowego, a nie ustawy. Naszym zdaniem ustawa Prawo Ochrony Środowiska nie daje wystarczającej delegacji do wprowadzania takich ograniczeń prawa własności.

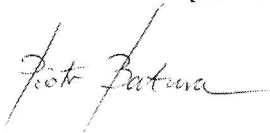
Programy Ochrony Powietrza i Uchwały Antysmogowe powinny być tworzone z dbałością o bezpieczeństwo energetyczne obywateli poprzez promowanie ogrzewaczy pomieszczeń opalanych odnawialną biomasą leśną, spełniających wymagania EKOPROJEKTU na równi z innymi urządzeniami zasilanymi OZE (jak np. pompy ciepła, fotowoltaika). Przepisy takie nie mogą prowadzić do powstawania lub zwiększania zjawiska ubóstwa energetycznego.

Wnosimy o odwołanie się do wyników konsultacji społecznych do projektu nowelizacji mazowieckiej uchwały antysmogowej, które były przeprowadzone jesienią tego roku. Podczas tych konsultacji zdecydowana większość głosów była przeciwna wprowadzaniu jakichkolwiek nowych ograniczeń dla biomasy.

W obliczu rosnących cen gazu, braku pewności co do ciągłości dostaw tego surowca oraz zawieszenia przez dostawców gazu wykonywania nowych przyłączy, wszelkie ograniczenia możliwości używania biomasy prowadzą wprost do ubóstwa energetycznego i godzą w bezpieczeństwo energetyczne uzależniając ludzi od dużych sieci przesyłowych i skazując na monopol dostawców i związane z tym wysokie ceny.

W załączeniu przesyłamy badania emisji z kominków ekoprojektowych.

W imieniu Zarządu i Członków

Piotr Batura
Prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „KOMINKI i PIECE”